

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA**NUTARIMAS****DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „PALINK“ VEIKSMŲ ATITIKTIES
LIETUVOS RESPUBLIKOS MAŽMENINĖS PREKYBOS ĮMONIŲ NESĄŽININGŲ
VEIKSMŲ DRAUDIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS**

2020 m. birželio 18 d.
Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2020 m. birželio 18 d. išnagrinėjo klausimą dėl uždarnosios akcinės bendrovės „PALINK“ (kodas 110193723) (toliau – UAB „Palink“) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo (toliau – MPĮNVDĮ) 3 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba nustatė:

(2) 2018 m. vykdydama apklausą dėl MPĮNVDĮ įgyvendinimo,¹ Konkurencijos taryba iš maisto prekių ir gėrimų tiekėjų gavo informaciją, kad UAB „Palink“ su kai kuriais tiekėjais sutartyse² susitaria dėl pardavimo skatinimo priemonėms planuojamos skirti metinės sumos (toliau – Rinkodaros biudžetas). Rinkodaros biudžetas sutartyse įvardintas kaip preliminarus³. UAB „Palink“ galimai įpareigoja tiekėjus išnaudoti visą sutartyse nurodyto dydžio Rinkodaros biudžeto sumą iki metų pabaigos. UAB „Palink“ galimai neišnaudotą Rinkodaros biudžeto likutį perkelia į kitus metus.

(3) Atsižvelgdama į apklausos metu gautą informaciją, Konkurencijos taryba 2019 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. 1S-139 (2019) „Dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Palink“ veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 3 straipsnio reikalavimams“ pradėjo tyrimą dėl UAB „Palink“ veiksmų atitikties MPĮNVDĮ 3 straipsnio reikalavimams.⁴

(4) Tyrimo metu Konkurencijos taryba nagrinėjo UAB „Palink“ didmeninio pirkimo-pardavimo sutartis su maisto prekių ir gėrimų teikėjais, taip pat UAB „Palink“ veiksmus šių tiekėjų atžvilgiu pardavimo skatinimo priemonių ir Rinkodaros biudžeto panaudojimo klausimais.

¹ Bylos 1–7 tomai.

² Sutarčių pavyzdžiai: bylos 1 tomas, 131–133, 134, 135 lapai, bylos 5 tomas, 83, 84, 85 lapai, bylos 1 tomas, 182–184, 187 lapai, bylos 5 tomas, 120, 122 lapai, bylos 2 tomas, 75, 76, 77 lapai, bylos 5 tomas, 198, 199 lapai, bylos 2 tomas, 107–110, 111, 112 lapai, bylos 6 tomas, 10, 12, 13 lapai, bylos 3 tomas, 36–38, 39, 43, 44 lapai, bylos 6 tomas, 69, 70, 72, 73 lapai, bylos 3 tomas, 83–85, 86, 100, 101 lapai, bylos 6 tomas, 99, 100, 103, 104 lapai, bylos 3 tomas, 124 lapas, bylos 6 tomas, 127 lapas, bylos 3 tomas, 147 lapas, bylos 6 tomas, 138 lapas, bylos 3 tomas, 172–174, 176 lapai, bylos 6 tomas, 151, 153 lapai, bylos 3 tomas, 200n – 200p, 200r, 200s lapai, bylos 7 tomas, 13, 14, 15 lapai, bylos 4 tomas, 50–56, 57 lapai, bylos 7 tomas, 37, 38 lapai, bylos 4 tomas, 95–97, 113 lapai, bylos 7 tomas, 61, 69 lapai, bylos 4 tomas, 138–140, 142, 143, lapai, bylos 7 tomas, 82, 84, 85 lapai, bylos 8 tomas, 32–35, 43 lapai.

³ UAB „Palink“ 2017 m. spalio 4 d. raštu informavo tiekėjus, kad sutartyse numatytas Rinkodaros biudžetas turėtų būti suprantamas kaip preliminarus ir neįpareigojantis (bylos 14 tomas, 123 lapas, bylos 15 tomas, 14 lapas). UAB „Palink“ 2017 m. spalio 4 d. rašto pavyzdys: bylos 14 tomas, 138, 139 lapai, bylos 15 tomas, 10, 11 lapai.

⁴ Bylos 9 tomas, 6–9 lapai, bylos 10 tomas, 17–20 lapai.

(5) Konkurencijos taryba UAB „Palink“⁵ ir kai kurių tiekėjų⁶ naudojamose patalpose atliko kompiuteriuose esančios informacijos ir elektroninių laiškų dėl pardavimo skatinimo priemonių ir Rinkodaros biudžeto panaudojimo peržiūros ir kopijavimo veiksmus. Konkurencijos taryba taip pat raštu kreipėsi į UAB „Palink“⁷ ir kai kuriuos tiekėjus⁸, kurie su UAB „Palink“ elektroniniais laiškais derino klausimus dėl pardavimo skatinimo priemonių ir Rinkodaros biudžeto panaudojimo.

1. UAB „Palink“ valdomas mažmeninės prekybos tinklas

(6) UAB „Palink“ valdo mažmeninės prekybos tinklą, kurio parduotuvės naudoja prekės ženklus „IKI“, „IKI Express“.⁹ Iš visų UAB „Palink“ Lietuvoje valdomų parduotuvių daugiau kaip 20 prekybos plotas viršija 400 m².¹⁰ UAB „Palink“ bendrosios pajamos paskutiniaisiais finansiniais metais buvo didesnės nei 116 milijonų eurų.¹¹

(7) UAB „Palink“ maisto prekes ir gėrimus tiekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] tiekėjai.¹² UAB „Palink“ nurodė, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].¹³

2. UAB „Palink“ veiksmai tiekėjų atžvilgiu

(8) Tyrimo metu nagrinėtos UAB „Palink“ ir 7 tiekėjų 2018 m. ir 2019 m. didmeninio pirkimo-pardavimo sutartys, taip pat UAB „Palink“ veiksmai šių 7 tiekėjų atžvilgiu. Minėtų tiekėjų bendrosios pajamos paskutiniaisiais finansiniais metais neviršija 40 milijonų eurų.¹⁴

(9) UAB „Palink“ ir tiekėjų sutartys numatė tam tikro dydžio metinį Rinkodaros biudžetą.¹⁵ Sutartyse Rinkodaros biudžetas įvardintas kaip preliminarus.¹⁶

(10) UAB „Palink“ atkreipė dėmesį, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS].¹⁷

(11) Kaip nustatė Konkurencijos taryba, 2018 m. ir 2019 m. UAB „Palink“ su šiais 7 tiekėjais elektroniniais laiškais derino klausimus dėl pardavimo skatinimo priemonių ir Rinkodaros biudžeto panaudojimo iki metų galo. UAB „Palink“ taip pat elektroninėse skaičiuoklėse „Microsoft Office Excel“ kaupė informaciją apie kiekvieno tiekėjo Rinkodaros biudžetą bei jo panaudojimą, pavyzdžiui, bendrą tiekėjo Rinkodaros biudžeto dydį, panaudoto Rinkodaros biudžeto dydį iki tam tikro laikotarpio, planuojamas investicijas iki metų galo, skirtumą metų gale, vykdymą metų gale.¹⁸

(12) Toliau pateikiami UAB „Palink“ vadybininkės 7 tiekėjams (toliau vadinami – Tiekėjas Nr. 1–7) siūsti elektroniniai laiškai derinant klausimus dėl pardavimo skatinimo priemonių ir Rinkodaros biudžeto panaudojimo.

(13) UAB „Palink“ vadybininkės elektroniniai laiškai Tiekėjui Nr. 1:

Nr.	Elektroninio laiško data	Elektroninio laiško turinys
-----	--------------------------	-----------------------------

⁵ Bylos 11 tomas, 30–38 lapai.

⁶ Bylos 9 tomas, 10–16, 19–21, 22–25, 27–29, 30–33, 45–47, 48–51, 57–59, 60–62, 63–66, 75–77, 78–81, 93–95, 97–99, 100–103 lapai, bylos 10 tomas, 21–23, 24–27, 43–45, 46–49, 51–53, 54–57, 108–110, 111–114, 122–124, 125–127, 128–131, 153–155, 156–159 lapai, bylos 12 tomas, 1–3 lapai, 5–7, 8–11 lapai.

⁷ Bylos 15 tomas, 1–11 lapai.

⁸ Bylos 12 tomas, 36–109, 117, 118 lapai, bylos 14 tomas, 1–74, 81, 82 lapai.

⁹ Bylos 14 tomas, 124, 150 lapai, bylos 15 tomas, 15 lapas.

¹⁰ Bylos 11 tomas, 12 lapas.

¹¹ Bylos 9 tomas, 5 lapas.

¹² Bylos 11 tomas, 22–29 lapai.

¹³ Bylos 11 tomas, 3 lapas.

¹⁴ Bylos 14 tomas, 142–147 lapai.

¹⁵ Bylos 15 tomas, 31–35, 37–41, 43–46, 48–52, 54–61, 63–68, 70–75 lapai.

¹⁶ UAB „Palink“ 2017 m. spalio 4 d. raštu informavo tiekėjus, kad sutartyse numatyti Rinkodaros biudžetai turėtų būti suprantami kaip preliminarūs ir neįpareigojantys (bylos 14 tomas, 123 lapas, 15 tomas, 14 lapas). UAB „Palink“ 2017 m. spalio 4 d. rašto pavyzdys (bylos 14 tomas, 138, 139 lapai, bylos 15 tomas, 10, 11 lapai).

¹⁷ Bylos 15 tomas, 13 lapas.

¹⁸ Bylos 11 tomas, 39 lapas. Pavyzdžiui, [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

1.	2018 m. rugsėjo 17 d.	„<...> Taip pat reiktu atnaujinto marketingo plano, kaip išleisite neisinaudota marketingo biudžeta iki 2018 metų pabaigos <...>“. ¹⁹
2.	2018 m. spalio 29 d.	„<...> Ar turite ideju, kaip išnaudosime likusi biudžeta. Gal norite pirkti akcijinius galus ar kt marketingines priemones? <...>“. ²⁰
3.	2018 m. gruodžio 10 d.	„<...> savaite atsaukete <...> akcija, taciau mano duomenimis iki biudžeto išnaudojimo truksta <...>. Visas sutartas biudžetas turi būti išnaudotas siais metais. Taigi siulau pasirasyti marketingine sutarti trūkstamai sumai, o <...> sav. 2019 metais galesite uz leidini nemoketi <...>“. ²¹
4.	2019 m. spalio 14 d.	„<...> Cia yra ne derybos ir ne salygu bloginimas UAB „Palink“. MB mazinti nesutinkame. <...>“. ²²

(14) UAB „Palink“ vadybininkės elektroninis laiškas Tiekėjui Nr. 2:

Nr.	Elektroninio laiško data	Elektroninio laiško turinys
1.	2018 m. rugsėjo 5 d.	„<...> Toks pasiūlymas netinka. Mes galesime iki metu galo padaryti tik max <...> akcijas; taigi biudžeto ir taip pilnai nespesite išnaudoti. Pasikeliau praeitus metus. Praeitais metais išleidote <...>. Laukiu koreguoto akcijinio pasiūlymo <...> sav ir akcijinio tinklelio iki metu galo su išskaidytu marketinginiu biudžetu <...>“. ²³

(15) UAB „Palink“ vadybininkės elektroniniai laiškai Tiekėjui Nr. 3:

Nr.	Elektroninio laiško data	Elektroninio laiško turinys
1.	2018 m. rugsėjo 12 d.	„<...> Siunciu akcijini patvirtinima <...> savaitei. Taciau pastebejam, jog jusu yra didelis nepanaudotas marketingo biudžeto likutis (<...>). Todel siulau moketi mokesti uz leidini <...>, vietoj pasiulytu <...>. Laukiu galutinio patvirtinimo <...>“. ²⁴
2.	2018 m. rugsėjo 13 d.	„<...> Laukiu patikslinto akcijinio plano iki metu galo kaip išleisite biudžeta <...>“. ²⁵

(16) UAB „Palink“ vadybininkės elektroninis laiškas Tiekėjui Nr. 4:

Nr.	Elektroninio laiško data	Elektroninio laiško turinys
1.	2019 m. sausio 4 d.	„<...> Pasirodo liko nepanaudotas biudžetas <...> uz 2018 metus (del stipriai išaugusiu pirkimu, lyginant su praeitais metais). Ar galime padidinti mokesti uz leidiniu z paskutine vykusia akcija <...>?“. ²⁶

(17) UAB „Palink“ vadybininkės elektroninis laiškas Tiekėjui Nr. 5:

¹⁹ Bylos 11 tomas, 45 lapas, bylos 14 tomas, 126 lapas.

²⁰ Bylos 11 tomas, 52 lapas, bylos 14 tomas, 126 lapas.

²¹ Bylos 11 tomas, 55 lapas, bylos 14 tomas, 126, 127 lapai.

²² Bylos 11 tomas, 47 lapas, bylos 14 tomas, 127 lapas.

²³ Bylos 11 tomas, 56 lapas, bylos 14 tomas, 128 lapas.

²⁴ Bylos 11 tomas, 61 lapas, bylos 14 tomas, 128 lapas.

²⁵ Bylos 11 tomas, 60 lapas, bylos 14 tomas, 129 lapas.

²⁶ Bylos 11 tomas, 65 lapas, bylos 14 tomas, 129 lapas.

Nr.	Elektroninio laiško data	Elektroninio laiško turinys
1.	2018 m. spalio 11 d.	„<...> Jusu biudžetas yra <...> nuo pirkimu; t. y. preliminariai musu skaičiavimais 2018 m. iki 09 30 sugeneruotas biudžetas yra <...>. Isnaudota iki 2018 09 30 <...>. Nepanaudotas <...>. Per likusius 3 men dar ikris papildomai preliminariai <...> (<...> nuo pirkimu) Reikia plano kaip išleisite. Mano siūlymas butu akcijines lentynos jau suplanuotu akciju metu <...>“. ²⁷

(18) UAB „Palink“ vadybininkės elektroniniai laiškai Tiekėjui Nr. 6:

Nr.	Elektroninio laiško data	Elektroninio laiško turinys
1.	2018 m. rugsėjo 5 d.	„<...> Pavieniu akciju net nesvarstysiu. Laukiu akcijinio tinklelio su detaliu marketingo biudžeto panaudojimu iki metu galo iki 09 07 imtinai! <...>“. ²⁸
2.	2018 m. rugsėjo 10 d.	„<...> Toks akcijinis tinklelis netinkamas – biudžeto nespesite išnaudoti. Beto jis yra niekinis, kol nesusitarėm del akcijiniu nuolaidu dydžio ir formos <...>“. ²⁹
3.	2018 m. rugsėjo 10 d.	„<...> Labai gaila, kad negalite sugalvoti kaip išleisti biudzeta iki metu galo, kas butu imanoma pvz: <...>“. ³⁰
4.	2018 m. rugsėjo 16 d.	„<...> Kaip minėjau anksčiau pavieniu akciju, be kompleksinio tinklelio netvirtinsiu, nes su dabartiniais pasiūlymais, nespesite išnaudoti biudžeto <...>“. ³¹
5.	2018 m. spalio 25 d.	„<...> Efektyvuma galėjote matuoti visus metus naudojant sutarta biudzeta tolygiai. Apie ji kalbame turbūt nuo balandžio menesio. Jusu biudžeto panaudojimo plano iki metu galo, isnaudojant sutarta biudzeta taip ir negavau! Kadangi sutartas biudžetas nera išnaudotas, o tai yra paskutines savaites – akcija turetu vykti. Jei <...> pirkti nenorite ir su akcija nesutinkate – siūlykite kaip kitaip išleisite sutarta biudzeta iki metu galo. Laukiu pasiūlymu šiandien iki darbo dienos pabaigos. Nepanaudotas marketingo biudžetas <...> iki 09 30, o iki metu galo jis bus dar didesnis (preliminariai <...>), nes pagal sutarti t. y. <...> nuo pirkimu <...>“. ³²
6.	2018 m. spalio 25 d.	Tiekėjui Nr. 6 nurodžius, kad anksčiau būdavo galima išleisti nepanaudotą Rinkodaros biudžetą kitais metais, Tiekėjas Nr. 6 UAB „Palink“ vadybininkės informuotas: „<...> Niekada nebuvo galima. Galbut turėjote atskira susitarima <...>“. ³³
7.	2018 m. spalio 30 d.	„<...> Jusu marketingo biudžetas yra <...> nuo pirkimu; t. y. <...> iki 2018 09 30, o iki 12 30 preliminariai sieks <...>. Pasiūlymo kaip išleisti visa biudzeta IKI tinkle iki metu galo taip ir negavau. Sutartas marketinginis biudžetas naudojamas akcijiniu nuolaidu dydžio saskaita ir / ar perkeltas i kitus metus negali būti. Panaudotas marketingo biudžetas iki 2018 09 30 yra tik <...>. Nepanaudotas marketingo biudžetas iki 2018 09 30

²⁷ Bylos 11 tomas, 63 lapas, bylos 14 tomas, 130 lapas.

²⁸ Bylos 13 tomas, 23 lapas, bylos 14 tomas, 130 lapas.

²⁹ Bylos 13 tomas, 22 lapas, bylos 14 tomas, 130 lapas.

³⁰ Bylos 13 tomas, 20 lapas, bylos 14 tomas, 130 lapas.

³¹ Bylos 13 tomas, 17 lapas, bylos 14 tomas, 130, 131 lapai.

³² Bylos 13 tomas, 39 lapas, bylos 14 tomas, 131 lapas.

³³ Bylos 13 tomas, 37 lapas, bylos 14 tomas, 131 lapas.

		<i><...>, o iki metu galo preliminariai sieks net <...>. <...> Taigi viso iki <...> sav yra suplanuota išleisti <...>. Nepanaudotas likutis preliminariai metu gale bus dar <...>“.³⁴</i>
8.	2018 m. lapkričio 6 d.	<i>„<...> Kaip minėjau telefonu, norečiau gauti jūsu pasiūlyma dėl neišnaudoto akcijinio biudžeto. Mano skaičiavimais esame sutare iki metu galo išleisti <...> + <...> dar diskutuojame dėl paletiniu išstatymu <...> sav (dar nepatvirtinta suma). Taigi nepanaudotas likutis iki meto galo bus preliminariai bus <...>“.³⁵</i>
9.	2018 m. lapkričio 16 d.	<i>„Kadangi is jūsu taip ir nesulaukiau jokio akcijinio plano su biudžeto panaudojimu, akcijas planuoju pati. Reguliarioromis kainomis prekiauvote praktiškai visus metus, ignoruodami marketingo biudžeto susitarimus <...>“.³⁶</i>
10.	2018 m. lapkričio 23 d.	<i>„<...> Jus turite marketingo biudžeta <...> nuo pirkimu, kuris yra vis dar neisnaudotas, be pasiūlymu kaip išnaudoti ir nuolat augantis! Taigi nepanaudoto biudžeto tikrai neplanuoju didinti papildomais užpirkimais sventiniu periodu <...>“.³⁷</i>
11.	2018 m. lapkričio 27 d.	<i>„<...> Del MB 2018 metu panaudojimo: pirma laukiu konkretaus pasiūlymo, kad butu apie ka sneketis. Kol nesusitareme del 2018 metu MB panaudojimo, nerak a sneketis apie 2019m biudžeta <...>“.³⁸</i>
12.	2018 m. gruodžio 10 d.	<i>„<...> Kadangi neisspresta marketingo biudžeto panaudojimo problema, visus pasiūlymus is Palink puses ignoravote – pirkimai yra stabdomi! <...>“.³⁹</i>

(19) UAB „Palink“ vadybininkei išsiuntus elektroninį laišką Nr. 12 Tiekėjui Nr. 6 dėl pirkimų stabdymo, vienas iš UAB „Palink“ padalinio vadovų kitą dieną, t. y. 2018 m. gruodžio 11 d., Tiekėjui Nr. 6 išsiuntė elektroninį laišką: *„<...> Reaguodamas į <...> vakar išsiųstą laišką, informuoju, kad minėtas laiškas Jums buvo išsiųstas per klaidą ir buvo skirtas ne Jums. <...> Taigi pirkimai iš Jūsų įmonės niekada nebuvo ir nebus stabdomi dėl to, kad nebuvo išnaudota preliminariai marketingo priemonės planuota skirti pinigų suma. Atsiprašome už įvykusį nesusipratimą ir tikimės tolimesnio sėkmingo bendradarbiavimo <...>“.⁴⁰*

(20) Su Tiekėju Nr. 6 bendravusi UAB „Palink“ vadybininkė po nutarimo (19) pastraipoje nurodyto UAB „Palink“ padalinio vadovo elektroninio laiško Tiekėjui Nr. 6 išsiuntimo kreipėsi į UAB „Palink“ padalinio vadovą: [KOMERCINĖ PASLAPTIS].⁴¹ UAB „Palink“ padalinio vadovas į šį UAB „Palink“ vadybininkės elektroninį laišką atsakė: *„<...> Matau, kad situacija neišsisprendžia, bet atstatyti pirkimus privalome. Informuoti, jog neišnaudojate MB ir dėl šios priežasties stabdomi pirkimus yra pažeidimas. Už tai įmonei gresia bauda. Atstatyk pirkimus ir suformuokit bei išsiųskite dar šiandien kokį nors užsakymą. <...> Papildomai pasiūlyti ilgalaikius išstatymus, kuriais būtų išnaudojamas MB <...>“.⁴²*

(21) UAB „Palink“ padalinio vadovas taip pat 2018 m. gruodžio 24 d. kreipėsi į UAB „Palink“ vadybininkę dėl Tiekėjo Nr. 6: [KOMERCINĖ PASLAPTIS].⁴³

³⁴ Bylos 13 tomas, 44 lapas, bylos 14 tomas, 131, 132 lapai.

³⁵ Bylos 13 tomas, 43 lapas, bylos 14 tomas, 132 lapas.

³⁶ Bylos 13 tomas, 54 lapas, bylos 14 tomas, 132 lapas.

³⁷ Bylos 13 tomas, 43 lapas, bylos 14 tomas, 132, 133 lapai.

³⁸ Bylos 13 tomas, 60 lapas, bylos 14 tomas, 133 lapas.

³⁹ Bylos 13 tomas, 64 lapas, bylos 14 tomas, 133 lapas.

⁴⁰ Bylos 13 tomas, 63 lapas, bylos 14 tomas, 133, 134 lapai.

⁴¹ Bylos 13 tomas, 65 lapas.

⁴² Bylos 13 tomas, 65 lapas, bylos 14 tomas, 133 lapas.

⁴³ Bylos 13 tomas, 67 lapas.

(22) Tiekėjas Nr. 6 2019 m. sausio 3 d. taip pat kreipėsi į UAB „Palink“ vadybininkę: [KOMERCINĖ PASLAPTIS].⁴⁴

(23) UAB „Palink“ vadybininkės elektroninis laiškas Tiekėjui Nr. 7:

Nr.	Elektroninio laiško data	Elektroninio laiško turinys
1.	2018 m. spalio 30 d.	„<...> Mano skaičiavimais nepanaudotas biudžeto lieka <...>. Prasau pasitikrinkite ir atsiuskite pasiūlyma likučio panaudojimui (<...> sav akcija arba akcijiniai galai jusu pageidaujamu periodu) <...>“. ⁴⁵

3. UAB „Palink“ paaiškinimai⁴⁶

(24) Kaip nurodė UAB „Palink“, dėl kiekvienos pardavimo skatinimo priemonės paslaugos su tiekėju visuomet būdavo sudaromas išankstinis rašytinis susitarimas, numatantis tiek konkrečius veiksmus, tiek jiems skiriamas išlaidas. Taigi tiekėjai visuomet mokėdavo tik už paslaugas, dėl kurių buvo sudarytas MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkte numatytą išimtį atitinkantis rašytinis susitarimas.

(25) UAB „Palink“ teigimu, jos ir tiekėjų elektroniniai laišakai bei elektroninėse skaičiuoklėse „Microsoft Office Excel“ pateikta informacija parodo UAB „Palink“ norą planuoti metines rinkodaros priemones ir pagrindžia poreikį nusimatyti preliminarią, tačiau tiekėjams neprivalomą planuojamą skirti išlaidų sumą. Tiek duomenų, susijusių su preliminariais rinkodaros išlaidoms skirti planuotomis metinėmis sumomis, saugojimas ir sisteminimas, tiek reguliarius elektroniniai laišakai tiekėjams yra būtini tam, kad UAB „Palink“ darbuotojai galėtų efektyviai planuoti ir siūlyti tiekėjams reikalingas paslaugas. UAB „Palink“ taip pat nurodė, kad ji turi itin platų tiekėjų ratą, o rinkodaros priemonės yra riboto kiekio ir dėl įvairių priežasčių turi būti kruopščiai planuojamos iš anksto. UAB „Palink“ nurodė, kad jos darbuotojai reguliariai primindavo tiekėjams apie rinkodaros paslaugas ir preliminarų metinį planą, tačiau tokia komunikacija nedarydavo spaudimo tiekėjams būtinai išnaudoti preliminariais sutartą sumą.

(26) UAB „Palink“ vertinimu, netinkamai suplanavus akcijas, patiriami ne tik papildomi kaštai, bet atsiranda ir rizika, kad vartotojus pasieks klaidinga informacija ar nepakankamas prekių kiekis, ir tokiu būdu atsirastų rizika, kad būtų pažeisti kitų teisės aktų reikalavimai.

(27) UAB „Palink“ nurodė, kad tiekėjai ir neišnaudodavo, ir viršydavo preliminarią rinkodaros priemonių įgyvendinimui skirtą sumą. UAB „Palink“ taip pat nurodė, kad tiekėjams nebuvo taikoma atsakomybė dėl preliminariais rinkodaros priemonėms skirtos sumos neišnaudojimo, o neišnaudota suma nebūdavo perkeliama į kitus metus.

(28) UAB „Palink“ nurodė, kad ji nuolat primindavo savo darbuotojams apie tinkamo elgesio tiekėjų atžvilgiu ribas. Taip pat atkreipė dėmesį, kad elektroniniai laišakai buvo siūsti vienos darbuotojos, t. y. kitų darbuotojų elektroniniai laišakai klausimų dėl galimų MPĮNVDĮ pažeidimų nesukėlė. Todėl, UAB „Palink“ teigimu, vertinant elektroninių laiškų turinį bei kontekstą, reikėtų atsižvelgti į galimai labiau agresyvių darbuotojos asmeninį elektroninės komunikacijos ir derybų stilių. UAB „Palink“ nurodė, kad vienos darbuotojos naudojama grubesnė kalba neturėtų būti vertinama kaip atspindinti bendrą UAB „Palink“ poziciją. Be to, UAB „Palink“ atkreipė dėmesį, kad elektroniniai laišakai buvo išsiųsti 7 tiekėjams, todėl ši aplinkybė parodo nereikšmingą ir atsitiktinį vietomis ne visai korektiškos darbuotojos komunikacijos pavyzdį, kuris neatitinka UAB „Palink“ bendradarbiavimo su tiekėjais politikos.

(29) UAB „Palink“ teigimu, į tyrimo apimtį įtraukti kai kurie tiekėjai, kuriems MPĮNVDĮ apsauga neturėtų būti taikoma dėl to, kad šių ūkio subjektų pajamos dėl priklausymo įmonių grupei viršija MPĮNVDĮ numatytą 40 milijonų eurų bendrųjų metinių pajamų paskutiniais ūkiniais metais ribą.

⁴⁴ Bylos 13 tomas, 68 lapas.

⁴⁵ Bylos 13 tomas, 6 lapas, bylos 14 tomas, 134 lapas.

⁴⁶ Bylos 14 tomas, 121–137 lapai.

(30) UAB „Palink“ taip pat pateikė paaiškinimus dėl tiekėjams siųstų elektroninių laiškų. UAB „Palink“ remiasi šioje nutarimo dalyje nurodytais argumentais dėl poreikio iš anksto planuoti pardavimų skatinimo priemones. UAB „Palink“ vertinimu, ji niekuomet nevertė tiekėjų išnaudoti preliminariai sutartos sumos – Konkurencijos taryba tiesiog netinkamai interpretuoja tiekėjams siųstus elektrinius laiškus. Dėl Tiekėjui Nr. 6 siųsto elektroninio laiško Nr. 12 UAB „Palink“ pažymėjo, kad ji yra [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Dėl šios priežasties darbuotojos komunikacija buvo operatyviai identifikuota, o Tiekėjas Nr. 6 apie netinkamą darbuotojos komunikaciją buvo nedelsiant informuotas, UAB „Palink“ vieno iš padalinio vadovų patvirtinant, kad prekių užsakymai nebus stabdomi, t. y. Tiekėjui Nr. 6 išsiunčiant nutarimo (19) pastraipoje nurodytą elektroninį laišką. Nors darbuotojos komunikacija dėl galimo prekių stabdymo neatitiko UAB „Palink“ darbo su tiekėjais politikos, tai negali būti vertinama kaip UAB „Palink“ spaudimas Tiekėjui Nr. 6, kadangi UAB „Palink“ įdiegtos organizacinės ir techninės priemonės leido užtikrinti Tiekėjo Nr. 6 interesų apsaugą, o tolesnė komunikacija patvirtina, kad jis galėjo laisvai derėtis su UAB „Palink“ dėl sau tinkamų pardavimo skatinimo priemonių ir preliminarios pardavimo skatinimo priemonėms skirtų išlaidų sumos.

4. Tiekėjų paaiškinimai

(31) Siekdama išsiaiškinti, ar UAB „Palink“ galimai nesąžiningus veiksmus dėl Rinkodaros biudžeto panaudojimo atlieka ne tik 7 tiekėjų atžvilgiu, Konkurencijos taryba tyrimo metu apklausė didesnę tiekėjų ratą. Tiekėjai, atsakydami į klausimą, ar UAB „Palink“ 2018 m. bei 2019 m. darė spaudimą, vertė, ragino išnaudoti Rinkodaros biudžetą, o nepanaudotas Rinkodaros biudžeto likutis buvo perkeltas į kitų metų Rinkodaros biudžetą, nurodė neigiamai.⁴⁷ Taip pat atsakydami į klausimą, ar UAB „Palink“ 2018 m. bei 2019 m. ragino teikti pasiūlymus, kaip bus išnaudojamas Rinkodaros biudžetas iki metų galo, bei siūsdavo priminimus apie Rinkodaros biudžeto likutį, nurodė neigiamai.⁴⁸ Vis dėlto, vienas iš apklaustų tiekėjų nurodė, kad UAB „Palink“ tiesioginio spaudimo ar raginimo 2018 m. bei 2019 m. nedarė, tačiau buvo atvejų, kai pokalbių metu buvo užsimenama apie nepanaudotą sutartą Rinkodaros biudžetą.⁴⁹ Taip pat minėtas tiekėjas nurodė, kad pokalbio metu yra tekę girdėti klausimą, kaip gali būti panaudotas sutarto biudžeto likutis.⁵⁰ Keli iš apklaustų tiekėjų nurodė, kad 2018 m. ir 2019 m. nesitarė su UAB „Palink“ dėl Rinkodaros biudžeto.⁵¹

5. Tyrimo išvados ir UAB „Palink“ paaiškinimai dėl jų

(32) Tyrimo išvados dėl UAB „Palink“ veiksmų atitikties MPĮNVDĮ 3 straipsnio reikalavimams buvo išdėstytos Konkurencijos tarybos Nesąžiningos komercinės veiklos tyrimo grupės 2020 m. gegužės 5 d. pranešime apie įtariamą pažeidimą Nr. 6S-1 (2020) (toliau – Pranešimas).⁵²

(33) Pranešime padaryta išvada, kad UAB „Palink“ ir 7 tiekėjų sutartyse nurodytas Rinkodaros biudžetas, įvardintas kaip preliminarus, dėl UAB „Palink“ atliekamų veiksmų (spaudimo elektroniniais laiškais) tapo privalomas išnaudoti. Tokiais veiksmais UAB „Palink“ pažeidė MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkte įtvirtintą draudimą reikalauti tiesiogiai ar netiesiogiai apmokėti dalį mažmeninės prekybos įmonės arba kartu su šia įmone vykdomo pardavimo skatinimo išlaidų ar kitokiu būdu už jas atlyginti, išskyrus atvejus, kai yra mažmeninės prekybos įmonės ir tiekėjo rašytinis susitarimas dėl apmokamų išlaidų dydžio ir numatomų taikyti pardavimo skatinimo veiksmų. UAB „Palink“ neįrodė, kad tarp jos ir tiekėjų buvo sudarytas MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies

⁴⁷ Bylos 12 tomas, 110, 112, 119, 121, 123, 127, 131, 133, 136, 150, 151, 161 lapai, bylos 14 tomas, 75, 77, 83, 85, 87, 91, 95, 97, 99, 109, 110, 117 lapai.

⁴⁸ Bylos 12 tomas, 110, 119, 121, 127, 131, 136, 150, 151, 153 lapai, bylos 14 tomas, 75, 83, 85, 91, 95, 99, 109, 110, 112 lapai.

⁴⁹ Bylos 12 tomas, 153 lapas, bylos 14 tomas, 112 lapas.

⁵⁰ Bylos 12 tomas, 153 lapas, bylos 14 tomas, 112 lapas.

⁵¹ Bylos 12 tomas, 114, 125, 129 lapai, bylos 14 tomas, 79, 89, 93 lapai.

⁵² Bylos 15 tomas, 118–146 lapai.

8 punktu leidžiamas susitarimas, kai tiekėjai ir mažmeninės prekybos įmonė susitaria dėl apmokamų išlaidų dydžio ir numatomų taikyti pardavimo skatinimo veikslių.

(34) Konkurencijos taryba UAB „Palink“ išsiuntė Pranešimą ir tyrimo medžiagą. Konkurencijos taryba taip pat informavo UAB „Palink“ apie galimybę pateikti savo paaiškinimus dėl Pranešime padarytų tyrimo išvadų.⁵³

(35) UAB „Palink“ 2020 m. gegužės 25 d. pateikė paaiškinimus dėl Pranešime išdėstytų tyrimo išvadų.⁵⁴

(36) UAB „Palink“ nuomone, Pranešime įtarimai grindžiami medžiaga, kuri surinkta neteisėtai, t. y. viršijant MPĮNVDĮ numatytus įgaliojimus, kadangi Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai negalėjo įeiti į UAB „Palink“ naudojamas patalpas. Be to, dalis elektroninių laiškų, kuriais remiamasi Pranešime, negali būti laikomi tyrimui reikalinga medžiaga, kadangi tiekėjų įmonių grupių bendrosios pajamos paskutiniaisiais finansiniais metais viršija 40 milijonų eurų. UAB „Palink“ taip pat nurodė, kad Pranešime išdėstyti įrodymai, kuriais remiamasi grindžiant pažeidimą, nėra pakankami ir yra Konkurencijos tarybos interpretuojami subjektyviai. UAB „Palink“ pateikė argumentus ir dėl pažeidimo trukmės, masto bei atsakomybę lengvinančios aplinkybės.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a:

(37) MPĮNVDĮ siekiama riboti didelę rinkos galią turinčių mažmeninės prekybos įmonių rinkos galios panaudojimą ir užtikrinti tiekėjų ir didelę rinkos galią turinčių mažmeninės prekybos įmonių interesų pusiausvyrą (MPĮNVDĮ 1 straipsnio 1 dalis).

(38) MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalis draudžia mažmeninės prekybos įmonėms atlikti ūkinės veiklos sąžiningai praktikai prieštaraujančius veiksmus, kuriais mažmeninės prekybos įmonių veiklos rizika perkeliama tiekėjams ar jiems primetami papildomi įsipareigojimai arba kurie varžo tiekėjų galimybes laisvai veikti rinkoje ir kurie išreiškiami kaip bent vienas iš šio straipsnio 1 dalies 1–11 punktuose numatytų reikalavimų tiekėjui. Mažmeninės prekybos įmonėms draudžiamus atlikti veiksmus taip pat įtvirtina MPĮNVDĮ 3 straipsnio 2 ir 4 dalys.

(39) MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punktu draudžiama mažmeninei prekybos įmonei išreikšti tiekėjui reikalavimą tiesiogiai ar netiesiogiai apmokėti dalį mažmeninės prekybos įmonės arba kartu su šia įmone vykdomo pardavimo skatinimo išlaidų ar kitokiu būdu už jas atlyginti, išskyrus atvejus, kai yra mažmeninės prekybos įmonės ir tiekėjo rašytinis susitarimas dėl apmokamų išlaidų dydžio ir numatomų taikyti pardavimo skatinimo veikslių.

(40) Taigi, daroma išvada, kad mažmeninės prekybos įmonė pažeidė MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkto reikalavimus, kai nustatoma šių aplinkybių visuma:

- a) veiksmus atlieka didelę rinkos galią turinti mažmeninės prekybos įmonė;
- b) veiksmai atliekami maisto prekių ir gėrimų tiekėjų atžvilgiu;
- c) atliekami MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodyti nesąžiningi veiksmai.

6. UAB „Palink“, kaip didelę rinkos galią turinti mažmeninės prekybos įmonė

(41) Pagal MPĮNVDĮ 2 straipsnio 1 dalį, didelę rinkos galią turinti mažmeninės prekybos įmonė – ūkio subjektas, besiverčiantis mažmenine prekyba nespecializuotose parduotuvėse, kuriose vyrauja maisto prekės, gėrimai ir tabako gaminiai, ir vienas arba kartu su tokia pat prekyba besiverčiančiais su juo susijusiais ūkio subjektais, atitinkantis visus šiuos reikalavimus:

- a) iš visų Lietuvos Respublikoje jo (jū) valdomų parduotuvių bent 20 parduotuvių yra ne mažesnio kaip 400 m² prekybos ploto;
- b) bendrosios jo (jū) pajamos paskutiniaisiais finansiniais metais yra ne mažesnės kaip 116 milijonų eurų.

⁵³ Bylos 15 tomas, 147–180 lapai.

⁵⁴ Bylos 16 tomas, 1–22 lapai, bylos 17 tomas, 1–12 lapai.

(42) Konkurencijos taryba tyrimo metu nustatė, kad iš visų UAB „Palink“ Lietuvoje valdomų parduotuvių daugiau kaip 20 prekybos plotas viršija 400 m² (nutarimo (6) pastraipa). UAB „Palink“ bendrosios pajamos paskutiniaisiais finansiniais metais buvo didesnės nei 116 milijonų eurų (nutarimo (6) pastraipa). Atsižvelgiant į tai, UAB „Palink“ laikytina didelę rinkos galią turinčia mažmeninės prekybos įmone MPĮNVDĮ 2 straipsnio 1 dalies prasme.

7. Tiekėjai, kurių atžvilgiu draudžiama atlikti MPĮNVDĮ 3 straipsnyje nurodytus veiksmus

(43) Pagal MPĮNVDĮ 2 straipsnio 2 dalį maisto prekių ir gėrimų tiekėju laikomas asmuo, pagal didmeninio pirkimo–pardavimo sutartį parduodantis mažmeninės prekybos įmonei maisto prekes ir (ar) gėrimus, skirtus parduoti vartotojui.

(44) Pagal MPĮNVDĮ 1 straipsnio 3 dalį šis įstatymas netaikomas didelę rinkos galią turinčių mažmeninės prekybos įmonių ir tiekėjų, kurių bendrosios pajamos paskutiniaisiais finansiniais metais yra didesnės kaip 40 milijonų eurų, santykiams.

(45) Kaip nustatyta tyrimo metu, tam tikro dydžio „preliminarus“ Rinkodaros biudžetas buvo įtvirtintas sutartyse su 7 tiekėjais, kurie tiekia UAB „Palink“ maisto prekes ir gėrimus. Nustatyta, kad šių tiekėjų bendrosios pajamos paskutiniaisiais finansiniais metais yra mažesnės nei 40 milijonų eurų.⁵⁵

(46) UAB „Palink“ teigimu, kai kurių tiekėjų, pavyzdžiui, Tiekėjo Nr. 6 ir 7, bendrosios pajamos paskutiniaisiais finansiniais metais yra didesnės nei 40 milijonų eurų, kadangi šie tiekėjai priklauso įmonių grupei, todėl jiems MPĮNVDĮ apsauga netaikytina (nutarimo (29) pastraipa).

(47) Atsakant į šiuos UAB „Palink“ argumentus, atkreiptinas dėmesys į MPĮNVDĮ 1 straipsnio 3 dalyje, 2 straipsnio 2 dalyje įtvirtintus tiekėjų, kuriems taikytina MPĮNVDĮ apsauga, kriterijus.

(48) MPĮNVDĮ 2 straipsnio 2 dalies prasme tiekėju laikomas asmuo, tiekiantis maisto prekes ir (ar) gėrimus mažmeninės prekybos įmonei pagal didmeninio pirkimo-pardavimo sutartį. Taigi tiekėju pagal šį įstatymą yra laikomas asmuo – fizinis ar juridinis, su mažmeninės prekybos įmone sudaręs didmeninio pirkimo-pardavimo sutartį dėl maisto prekių ir (ar) gėrimų tiekimo. Būtent tokiam sutartį sudariusiam asmeniui – fiziniam ar juridiniam ir yra taikoma MPĮNVDĮ 1 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta 40 milijonų eurų bendrųjų pajamų paskutiniaisiais finansiniais metais riba. Kaip minėta nutarimo (45) pastraipoje, tyrimo metu nenustatyta, kad nagrinėtų tiekėjų bendrosios pajamos paskutiniaisiais finansiniais metais viršytų 40 milijonų eurų.

(49) Kita vertus, MPĮNVDĮ priimtas siekiant tiekėjams suteikti apsaugą nuo didelę rinkos galią turinčių mažmeninės prekybos įmonių taikomų ūkinės veiklos sąžiningai praktikai prieštaraujančių veiksmų. Tai, kad tiekėjo įmonių grupė yra finansiškai pajėgi, savaime nereiškia, kad viena šios grupės įmonių, tiekianti maisto prekes ir (ar) gėrimus pagal didmeninio pirkimo-pardavimo sutartį didelę rinkos galią turinčiai mažmeninės prekybos įmonei, vien dėl kitų grupės įmonių finansinio pajėgumo turi derybinę galią prieš didelę rinkos galią turinčią mažmeninės prekybos įmonę ir dėl to tokiam tiekėjui apsauga neturi būti taikoma. Be to, MPĮNVDĮ taikymo prasme nėra pagrindo atsižvelgti į kitokio pobūdžio veiklos ir finansinių rezultatų, ypač kitų asmenų, įtaką MPĮNVDĮ reguliuojamiems didelę rinkos galią turinčios mažmeninės prekybos įmonės ir konkretaus tiekėjo tarpusavio santykiams.

(50) Taigi, darytina išvada, kad šiuo atveju UAB „Palink“ veiksmus atliko tiekėju, kaip jie suprantami MPĮNVDĮ prasme, atžvilgiu.

8. UAB „Palink“ reikalavo iš tiekėjų išnaudoti sutartyse nurodyto dydžio Rinkodaros biudžetą

(51) Kaip matyti iš MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkto (nutarimo (39), (40) pastraipos), mažmeninės prekybos įmonei draudžiama nustatyti reikalavimą tiekėjui tiesiogiai ar netiesiogiai apmokėti ar kitaip atlyginti dalį mažmeninės prekybos įmonės arba kartu su šia įmone vykdomo

⁵⁵ Nutarimo (8) pastraipa.

pardavimo skatinimo išlaidų. Tuo tarpu išlyga draudimui dėl pardavimo skatinimo išlaidų apmokėjimo taikoma tik esant visoms šioms sąlygoms:

- a) yra rašytinis tiekėjo ir mažmeninės prekybos įmonės susitarimas;
- b) susitariama dėl apmokamų išlaidų dydžio;
- c) susitariama dėl numatomų taikyti pardavimo skatinimo veiksmų.

(52) MPĮNVDĮ 3 straipsnio 3 dalis numato, kad atliekant tyrimą dėl MPĮNVDĮ pažeidimo, pareiga įrodyti, kad MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytas susitarimas yra sudarytas ir atitinka nustatytus reikalavimus, tenka tokį susitarimą sudariusiai mažmeninės prekybos įmonei.

(53) Kaip nurodyta nutarimo (9) pastraipoje, UAB „Palink“ ir 7 tiekėjų 2018 m. ir 2019 m. sutartyse buvo numatytas tam tikro dydžio Rinkodaros biudžetas, įvardintas kaip preliminarus. UAB „Palink“ su šiais tiekėjais 2018 m. ir 2019 m. elektroniniais laiškais derino klausimus dėl pardavimo skatinimo priemonių ir Rinkodaros biudžeto panaudojimo (nutarimo (13)–(23) pastraipos).

(54) Įvertinus UAB „Palink“ ir tiekėjų elektroninių laiškų turinį, yra pagrindo teigti, kad nors UAB „Palink“ ir tiekėjų sutartyse Rinkodaros biudžetas įvardintas kaip preliminarus, UAB „Palink“ siunčiami elektroniniai laišakai tiekėjams rodo, kad, vis dėlto, UAB „Palink“ reikalavo iš tiekėjų išnaudoti sutarto dydžio Rinkodaros biudžetą. Tai patvirtina nutarimo (55)–(63) pastraipose nurodytų aplinkybių visuma.

(55) Visų pirma, UAB „Palink“ elektroniniuose laiškuose tiekėjams nurodydavo, kad jie teiktų pasiūlymus, kaip bus išleistas sutartyse nustatytas dar neišnaudotas Rinkodaros biudžetas:

- a) „<...> reiktu atnaujinto marketingo plano, kaip išleisite neisinaudota marketingo biudžeta [pabraukta Konkurencijos tarybos] iki 2018 metu pabaigos <...>“ (Tiekėjui Nr. 1 siųstas elektroninis laiškas Nr. 1);
- b) „<...> Ar turite ideju, kaip išnaudosime likusi biudžeta [pabraukta Konkurencijos tarybos]. Gal norite pirkti akcijinius galus ar kt marketingines priemones? <...>“ (Tiekėjui Nr. 1 siųstas elektroninis laiškas Nr. 2);
- c) „<...> Laukiu patikslinto akcijinio plano iki metu galo kaip išleisite biudžeta [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>“ (Tiekėjui Nr. 3 siųstas elektroninis laiškas Nr. 2);
- d) „<...> Laukiu akcijinio tinklelio su detaliu marketingo biudžeto panaudojimu [pabraukta Konkurencijos tarybos] iki metu galo iki 09 07 imtinai <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 1);
- e) „<...> Labai gaila, kad negalite sugalvoti kaip išleisti biudžeta iki metu galo [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 3);
- f) „<...> Efektyvuma galėjote matuoti visus metus naudojant sutarta biudžeta tolygiai. Apie ji kalbame turbūt nuo balandžio menesio. Jusu biudžeto panaudojimo plano iki metu galo, išnaudojant sutarta biudžeta taip ir negavau! Kadangi sutartas biudžetas nera išnaudotas, o tai yra paskutines savaites – akcija turetu vykti. Jei <...> pirkti nenorite ir su akcija nesutinkate – siūlykite kaip kitaip išleisite sutarta biudžeta [pabraukta Konkurencijos tarybos] iki metu galo. Laukiu pasiūlymu šiandien iki darbo dienos pabaigos [pabraukta Konkurencijos tarybos]. Nepanaudotas marketingo biudžetas <...> iki 09 30, o iki metu galo jis bus dar didesnis (preliminarijai <...>), nes pagal sutarti t. y. <...> nuo pirkimu <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 6);
- g) „<...> Del MB 2018 metu panaudojimo: pirma laukiu konkretaus pasiūlymo, kad butu apie ka sneketis. Kol nesusitareme del 2018 metu MB panaudojimo, nerak a sneketis apie 2019m biudžeta [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 11).

(56) UAB „Palink“ nurodydavo tiekėjams, kad jų teikti pasiūlymai dėl pardavimo skatinimo priemonių nėra tinkami, kadangi jais nebus spėjama išnaudoti sutarto Rinkodaros biudžeto.

UAB „Palink“ tiekėjams nurodydavo teikti būtent tokius pasiūlymus, kuriais būtų suspėjama iki metų pabaigos išnaudoti Rinkodaros biudžetą:

- a) „<...> Toks pasiūlymas netinka. Mes galesime iki metų galo padaryti tik max <...> akcijas; taigi biudžeto ir taip pilnai nespesite išnaudoti [pabraukta Konkurencijos tarybos]. Pasikeliau praeitus metus. Praeitais metais išleidote <...>. Laukiu koreguoto akcijinio pasiūlymo [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...> sav ir akcijinio tinklelio iki metų galo su išskaidytu marketinginiu biudžetu <...>“ (Tiekėjui Nr. 2 siūstas elektroninis laiškas);
- b) „<...> Toks akcijinis tinklelis netinkamas – biudžeto nespesite išnaudoti [pabraukta Konkurencijos tarybos]. Beto jis yra niekinis, kol nesusitarem del akcijiniu nuolaidu dydžio ir formos <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siūstas elektroninis laiškas Nr. 2);
- c) „<...> Kaip minėjau anksčiau pavieniu akciju, be kompleksinio tinklelio netvirtinsiu, nes su dabartiniais pasiūlymais, nespesite išnaudoti biudžeto [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siūstas elektroninis laiškas Nr. 4);
- d) „<...> Kadangi is jusu taip ir nesulaukiau akcijinio plano su biudžeto panaudojimu, akcijas planuoju pati [pabraukta Konkurencijos tarybos]. Reguliaromis kainomis prekiavote praktiškai visus metus, ignoruodami marketingo biudžeto susitarimus [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siūstas elektroninis laiškas Nr. 9).

(57) UAB „Palink“ tiekėjams yra nurodžiusi, kad Rinkodaros biudžetas nėra preliminarus, o privalomas išnaudoti:

- a) „<...> savaite atsaukete <...> akcija, taciau mano duomenimis iki biudžeto išnaudojimo truksta <...>. Visas sutartas biudžetas turi būti išnaudotas siais metais [pabraukta Konkurencijos tarybos]. Taigi siulau pasirasyti marketingine sutarti trūkstamai sumai [pabraukta Konkurencijos tarybos], o <...> sav. 2019 metais galesite uz leidini nemoketi <...>“ (Tiekėjui Nr. 1 siūstas elektroninis laiškas Nr. 3);
- b) Tiekėjui Nr. 6 nurodžius, kad anksčiau neišnaudotą Rinkodaros biudžetą būdavo galima išnaudoti kitais metais, UAB „Palink“ nurodė: „<...> Niekada nebuvo galima. Galbut turėjote atskira susitarima <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siūstas elektroninis laiškas Nr. 6). Kaip matyti, UAB „Palink“ aiškiai nurodė tiekėjui, kad niekada nebuvo galima sutarto Rinkodaros biudžeto likučio perkelti į kitus metus ir einamaisiais metais neišnaudoti sutarto Rinkodaros biudžeto. Tokia komunikacija bei išsireiškimais UAB „Palink“ tik patvirtina, kad reikalavo iš tiekėjų išnaudoti sutartyse nurodyto dydžio Rinkodaros biudžetą.

(58) Nors UAB „Palink“ ir nurodo, kad pardavimo skatinimo priemonių išlaidų sumos sutartyse numatytos preliminariai, tačiau tiekėją informuodama, kad Rinkodaros biudžeto mažinti nesutinka, patvirtina nurodytų sumų privalomumą: „<...> Cia yra ne derybos ir ne salygu bloginimas UAB „Palink“. MB mazinti nesutinkame [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>“ (Tiekėjui Nr. 1 siūstas elektroninis laiškas Nr. 4). Šis elektroninis laiškas, visai kaip ir Tiekėjui Nr. 6 siūstas elektroninis laiškas Nr. 6 (nutarimo (57) b) pastraipa), rodo UAB „Palink“ veiksmus reikalauti iš tiekėjų išnaudoti būtent sutartyse nurodyto dydžio Rinkodaros biudžetą, nesudarant jokių galimybių pardavimo skatinimo priemonėms skirti mažiau nei „preliminariai“ nustatyta.

(59) UAB „Palink“ elektroniniuose laiškuose tiekėjams pateikdavo informaciją, kokio dydžio Rinkodaros biudžetas yra išnaudotas iki tam tikro laikotarpio ir kokio dydžio Rinkodaros biudžetas dar nėra panaudotas. UAB „Palink“ taip pat nurodydavo neišnaudoto Rinkodaros biudžeto dydį iki metų pabaigos. Ši aplinkybė tik dar kartą patvirtina, kad UAB „Palink“, elektroniniuose laiškuose tiekėjams akcentuodama, kad liko nepanaudotas Rinkodaros biudžetas, taip pat nurodydama konkrečius terminus, iki kada sutartas Rinkodaros biudžetas turi būti išnaudotas, reikalauja iš tiekėjų, kad jie teiktų pardavimo skatinimo priemonių pasiūlymus, kuriais sutartas metinis Rinkodaros biudžetas būtų išnaudotas:

- a) „<...> Pasirodo liko nepanaudotas biudžetas <...> 2018 metus (del stipriai išaugusiu pirkimu, lyginant su praeitais metais) [pabraukta Konkurencijos tarybos]. Ar galime padidinti mokesti uz leidiniu z paskutine vykusia akcija <...>?“ (Tiekėjui Nr. 4 siųstas elektroninis laiškas);
- b) „<...> Jusu biudžetas yra <...> nuo pirkimu; t. y. preliminariai musu skaičiavimais 2018 m. iki 09 30 sugeneruotas biudžetas yra [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>. Isnaudota iki 2018 09 30 [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>. Nepanaudotas [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>. Per likusius 3 men. dar ikris papildomai preliminariai <...> (<...> nuo pirkimu) Reikia plano kaip išleisite. Mano siūlymas butu akcijines lentynos jau suplanuotu akciju metu <...>“ (Tiekėjui Nr. 5 siųstas elektroninis laiškas);
- c) „<...> Jusu marketingo biudžetas yra <...> nuo pirkimu; t. y. <...> iki 2018 09 30, o iki 12 30 preliminariai sieks [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>. Pasiūlymo kaip išleisti visa biudeta IKI tinkle iki metu galo taip ir negavau. Sutartas marketinginis biudžetas naudojamas akcijiniu nuolaidu dydzio saskaita ir / ar perkeltas i kitus metus negali būti. Panaudotas marketingo biudžetas iki 2018 09 30 yra tik <...>. Nepanaudotas marketingo biudžetas iki 2018 09 30 <...>, o iki metu galo preliminariai sieks net [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>. <...> Taigi viso iki <...> sav yra suplanuota išleisti <...>. Nepanaudotas likutis preliminariai metu gale bus dar <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 7);
- d) „<...> Kaip minėjau telefonu, noreciau gauti jusu pasiulyma del neišnaudoto akcijinio biudžeto. Mano skaičiavimais esame sutare iki metu galo išleisti <...> + <...> dar diskutuojame del paletiniu išstatymu <...> sav (dar nepatvirtinta suma). Taigi nepanaudotas likutis iki meto galo bus preliminariai bus [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 8);
- e) „<...> Mano skaičiavimais nepanaudotas biudžeto lieka [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>. Prasau pasitikrinkite ir atsiuskite pasiulyma likučio panaudojimui (<...> sav akcija arba akcijiniai galai jusu pageidaujamu periodu) <...>“ (Tiekėjui Nr. 7 siųstas elektroninis laiškas);
- f) „<...> Jus turite marketingo biudžeta <...> nuo pirkimu, kuris yra vis dar neišnaudotas, be pasiūlymu kaip išnaudoti ir nuolat augantis [pabraukta Konkurencijos tarybos]! Taigi nepanaudoto biudžeto tikrai neplanuoju didinti papildomais užpirkimais šventiniu periodu <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 10).

(60) Dėl Tiekėjui Nr. 4 siųsto elektroninio laiško, kuriame UAB „Palink“ informuoja tiekėją apie nepanaudotą Rinkodaros biudžetą praėjusiais 2018 m., taip pat siūlo didinti mokesčių už paskutinę vykusią akciją, pažymėtina, kad, jeigu, kaip teigia UAB „Palink“ Rinkodaros biudžetas būtų buvęs preliminarus, UAB „Palink“ nebūtų reikėję 2019 m. priminti Tiekėjui Nr. 4 apie neišnaudotą praėjusių metų Rinkodaros biudžetą ir siūlyti padidinti mokesčių už pardavimų skatinimo priemonę. Tokia UAB „Palink“ komunikacija tik patvirtina, kad sutartyse nurodyto dydžio Rinkodaros biudžetas nebuvo preliminarus, o privalomas išnaudoti.

(61) Be to, tyrimo metu nustatyta, kad UAB „Palink“ elektroninėse skaičiuoklėse „Microsoft Office Excel“ kaupdavo informaciją apie tiekėjų Rinkodaros biudžetą, jo dydį bei panaudojimą iki tam tikro laikotarpio (nutarimo (11) pastraipa). Tai tik patvirtina, dėl kokių priežasčių UAB „Palink“ buvo suinteresuota stebėti, kaip tiekėjai naudoja sutartyse nustatyto dydžio Rinkodaros biudžetą.

(62) Aplinkybę, kad tarp šalių sudarytose sutartyse nurodyto dydžio Rinkodaros biudžetas iš tikrųjų buvo privalomas tiekėjams, patvirtina ir tiekėjų atžvilgiu galimos taikyti neigiamos priemonės, pavyzdžiui, pirkimų stabdymas, didesnių kiekių atsisakymas šventiniu laikotarpiu, negalėjimas daryti pavienių akcijų:

- a) „<...> Kadangi neisspresta marketingo biudžeto panaudojimo problema, visus pasiūlymus iš Palink puses ignoravote – pirkimai yra stabdomi [pabraukta Konkurencijos tarybos]! <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 12);
- b) „<...> Jus turite marketingo biudžeta <...> nuo pirkimu, kuris yra vis dar neisnaudotas, be pasiūlymu kaip išnaudoti ir nuolat augantis! Taigi nepanaudoto biudžeto tikrai neplanuoju didinti papildomais užpirkimais sventiniu periodu [pabraukta Konkurencijos tarybos] <...>“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 10);
- c) „<...> Pavieniu akciju net nesvarstysiu [pabraukta Konkurencijos tarybos]. *Laukiu akcijinio tinklelio su detaliu marketingo biudžeto panaudojimu iki metu galo iki 09 07 imtinai!*“ (Tiekėjui Nr. 6 siųstas elektroninis laiškas Nr. 1).

(63) Nors UAB „Palink“ ir nurodė, kad vienas iš UAB „Palink“ padalinio vadovų nedelsiant, kitą dieną po UAB „Palink“ vadybininkės elektroninio laiško Nr. 12 Tiekėjui Nr. 6 dėl pirkimų stabdymo (nutarimo (62) a) pastraipa) išsiuntimo, informavo Tiekėją Nr. 6 apie netinkamą darbuotojos komunikaciją, patvirtinant, kad prekių užsakymai nebus stabdomi, o elektroninis laiškas išsiųstas per klaidą (nutarimo (19) pastraipa), ši aplinkybė UAB „Palink“ veiksmų vertinimui įtakos neturi. Jeigu, kaip teigia UAB „Palink“, Rinkodaros biudžetas būtų buvęs preliminarus ir UAB „Palink“ nebūtų reikalavusi iš tiekėjo jo išnaudoti, vadovas savo elektroniniame laiške UAB „Palink“ vadybininkei nebūtų nurodęs, kad „situacija neišsprendžia“, kadangi esant preliminariam Rinkodaros biudžetui tiekėjas nebūtų privalėjęs jo išnaudoti, o UAB „Palink“ nebūtų reikėję imtis veiksmų situacijai spręsti. UAB „Palink“ padalinio vadovas elektroniniame laiške situaciją kaip neišsprendusią apibūdino būtent kalbėdamas apie Tiekėjo Nr. 6 „akcijinį biudžetą“, kadangi UAB „Palink“ padalinio vadovo elektroninis laiškas išsiųstas atsakant į jam adresuotą UAB „Palink“ vadybininkės elektroninį laišką, kuriame ji skundėsi dėl bendradarbiavimo su Tiekėju Nr. 6: [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (nutarimo (20) pastraipa). Taigi nepagrįsti UAB „Palink“ argumentai, kad UAB „Palink“ padalinio vadovas visai dėl kitų priežasčių elektroniniame laiške nurodė, kad situacija neišsprendžia, t. y. bendrai komentavo įvykusį konfliktą.⁵⁶ Tame pačiame elektroniniame laiške UAB „Palink“ padalinio vadovas nurodė UAB „Palink“ vadybininkei „<...> pasiūlyti [Tiekėjui Nr. 6 – Konkurencijos taryba pastaba] *ilgalaičius išstatymus, kuriais būtų išnaudojamas MB* <...>“, t. y. pats UAB „Palink“ padalinio vadovas nurodė toliau reikalauti iš tiekėjo išnaudoti Rinkodaros biudžetą, tokiu būdu tik patvirtindamas Rinkodaros biudžeto sumų privalomumą. Priešingu atveju, UAB „Palink“ padalinio vadovas nebūtų naudojęs tokių formuluočių kaip „išnaudoti MB“. Tokių formuluočių nebūtų naudojęs ir Tiekėjas Nr. 6 savo elektroniniame laiške UAB „Palink“ vadybininkei dėl susitikimo su UAB „Palink“ vadovu: [KOMERCINĖ PASLAPTIS] (nutarimo (22) pastraipa).

(64) Kaip matyti iš MPĮNVDĮ 3 straipsnio nuostatų, pažeidimui konstatuoti nėra reikalaujama nustatyti kilusių neigiamų pasekmių tiekėjams mažmeninėms prekybos įmonėms atliekant MPĮNVDĮ draudžiamus veiksmus.⁵⁷ Taip pat vertinant, ar veiksmai atitinka pažeidimo sudėtį neturi reikšmės, dėl kokių priežasčių ir ar tyčia, ar dėl neatsargumo didelę rinkos galią turinti mažmeninės prekybos įmonė atliko tokius veiksmus.⁵⁸ Todėl ir nagrinėjamu atveju nėra reikalaujama nustatyti, kad dėl UAB „Palink“ veiksmų tiekėjai būtų patyrę neigiamų pasekmių. Vis dėlto, UAB „Palink“, kaip didelę rinkos galią turinčios mažmeninės prekybos įmonės, komunikacija reikalaujant iš tiekėjų vykdyti pardavimų skatinimo veiksmus ir išnaudoti Rinkodaros biudžetą nėra pateisinama. Tiekėjas didelę rinkos galią turinčios mažmeninės prekybos įmonės neturi būti verčiamas vykdyti pardavimo

⁵⁶ UAB „Palink“ paaiškinimuose dėl tyrimo išvadų nurodė, jog: „<...> rašydamas „situacija neišsprendžia“ „Palink“ vadovas tiesiog bendrai komentavo įvykusį konfliktą tarp tiekėjo ir „Palink“ darbuotojos. Tiekėjo ir darbuotojos susirašinėjimas plačiau pakomentuotas 2020 m. vasario 7 d. paaiškinimuose, kur buvo nurodyta, jog konfliktas kilo dėl to, jog tiekėjas vienašališkai siūlydavo marketingo priemones, ignoruodamas „Palink“ galimybes jas suteikti, kas ir išprovokavo netinkamą „Palink“ darbuotojos bendravimą ir reakciją <...>“ (bylos 17 tomas, 8 lapas).

⁵⁷ Konkurencijos tarybos 2014 m. sausio 22 d. nutarimas Nr. 1S-8/2014 „Dėl Maxima LT, UAB veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo reikalavimams“, 80 p.

⁵⁸ Konkurencijos tarybos 2014 m. sausio 22 d. nutarimas Nr. 1S-8/2014 „Dėl Maxima LT, UAB veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo reikalavimams“, 81 p.

skatinimo priemonės. Be to, neturi įtakos ir tai, kad, kaip nurodo UAB „Palink“, kai kurie tiekėjai viršydavo ar netgi neišnaudodavo sutartyse nurodyto dydžio Rinkodaros biudžetą ir jiems jokia atsakomybė nebuvo taikoma. Kaip jau minėta, pažeidimui nustatyti pakanka vien UAB „Palink“ reikalavimo tiesiogiai ar netiesiogiai apmokėti ar kitaip atlyginti dalį mažmeninės prekybos įmonės arba kartu su šia įmone vykdomo pardavimo skatinimo išlaidų.

(65) Atsakant į UAB „Palink“ argumentus, kad UAB „Palink“ ir tiekėjų elektroniniai laiškai bei elektroninėse skaičiuoklėse „Microsoft Office Excel“ pateikta informacija parodo UAB „Palink“ norą planuoti metines pardavimų skatinimo priemones ir pagrindžia poreikį nusimatyti preliminarią, tačiau tiekėjams neprivalomą planuojamą skirti sumą, pažymėtina, kad didelę rinkos galią turinčiai mažmeninės prekybos įmonei ir tiekėjui bendro planavimo tikslais nėra draudžiama susitarti dėl preliminarios planuojamos Rinkodaros biudžeto sumos. Vis dėlto, vadovaujantis MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punktu, toks preliminarus susitarimas bendro planavimo tikslais dėl faktiškai atliekamų mažmeninės prekybos įmonės veiksmų neturi tapti privalomu reikalavimu. Įvertinus UAB „Palink“ siunčiamus elektroninius laiškus tiekėjams, juose naudojamas formuluotes, matyti, kad UAB „Palink“ tiekėjams išreiškė reikalavimą išnaudoti sutartyse nurodyto dydžio Rinkodaros biudžetą. Dėl šios priežasties neturi reikšmės ir UAB „Palink“ argumentas, kad dėl kiekvienos rinkodaros paslaugos būdavo sudaromas išankstinis rašytinis susitarimas, numatantis tiek konkrečius veiksmus, tiek jiems skiriamas išlaidas, kadangi tiekėjas dėl UAB „Palink“ reikalavimo išnaudoti Rinkodaros biudžetą buvo spaudžiamas, verčiamas sudaryti su UAB „Palink“ susitarimus dėl atskirų pardavimo skatinimo priemonių tam, kad išnaudotų Rinkodaros biudžetą iki metų galo ir išvengtų galimų neigiamų pasekmių, pavyzdžiui, prekių pirkimų stabdymo, prekių kiekių sumažinimo šventiniu laikotarpiu, tiekėjo atžvilgiu.

(66) UAB „Palink“ teigimu, tiek UAB „Palink“ darbuotojams, tiek tiekėjams buvo žinoma UAB „Palink“ pozicija, kad rinkodarai skirtinos sumos nėra privalomos. UAB „Palink“ taip pat remiasi 2017 m. spalio 4 d. tiekėjams siūstu raštu, kuriame aiškiai nurodyta, kad sutartyse nurodytos sumos nėra privalomos.

(67) Konkurencijos tarybos vertinimu, jeigu, kaip teigia UAB „Palink“, jos darbuotojams ir tiekėjams žinoma, kad rinkodarai skirtinos sumos nėra privalomos, UAB „Palink“ elektroniniais laiškais nebūtų reikalavusi iš tiekėjų vykdyti pardavimo skatinimo priemonių, kad sutartas Rinkodaros biudžetas būtų išnaudotas.

(68) UAB „Palink“ nuomone, tyrimo išvadose nėra pateikiama medžiaga, kuri rodytų, kad visus cituojamus elektroninius laiškus, kaip reikalavimus, suprato patys tiekėjai. UAB „Palink“ pateikė [KOMERCINĖ PASLAPTIS].

(69) [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁵⁹ [KOMERCINĖ PASLAPTIS]⁶⁰, [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Įvertinus tai, darytina išvada, kad dėl raštų siuntimo aplinkybių ir raštų turinio UAB „Palink“ pateikti raštai nepaneigia Konkurencijos tarybos tyrimo išvadų.

(70) Be to, tyrimo metu nebuvo pagrindo kreiptis į tiekėjus ir prašyti pakomentuoti UAB „Palink“ jiems siūstų elektroninių laiškų. Visų pirma, elektroninių laiškų turinys ir juose naudojamos UAB „Palink“ formuluotės nekėlė klausimų juos analizuojant, vertinant ir darant atitinkamas tyrimo išvadas. Tiekėjai, suprasdami, kad UAB „Palink“ gali juos identifikuoti ir bijodami galimų pasekmių, gali Konkurencijos tarybai teikti informaciją, kuri nebūtinai atspindi tikrąją tiekėjo ir didelę rinkos galią turinčios mažmeninės prekybos įmonės santykių padėtį.

(71) Tai, kad Konkurencijos taryba pirmą kartą savo praktikoje tokio pobūdžio pažeidimą įrodinėja remdamasi mažmeninės prekybos įmonės siūstais elektroniniais laiškais taip pat nedaro įtakos UAB „Palink“ veiksmų vertinimui. Visų pirma, pažymėtina, kad MPĮNVDĮ nenustato, kokiais įrodymais remdamasi Konkurencijos taryba turi teisę įrodyti MPĮNVDĮ pažeidimą. Dėl šios priežasties Konkurencijos taryba gali naudotis visomis prieinamomis įrodinėjimo priemonėmis. Be to, ankstesniuose Konkurencijos tarybos tyrimuose Konkurencijos taryba neturėjo teisės atlikti dokumentų ir kitos informacijos peržiūros ir kopijavimo veiksmų, t. y. neturėjo teisės pati susirinkti tyrimui reikalingos medžiagos. Tokia Konkurencijos tarybos teisė įtvirtinta tik nuo 2019 m. liepos 1

⁵⁹ Raštų parašymo datos: 2020 m. sausio 29 d., sausio 30 d., vasario 3 d., gegužės 21 d.

⁶⁰ Tyrimas pradėtas 2019 m. lapkričio 12 d.

d.⁶¹ Tyrimą dėl UAB „Palink“ veiksmų pradėjus po 2019 m. liepos 1 d. Konkurencijos taryba pasinaudojo šia jai suteikta MPĮNVDĮ teise. Taigi nagrinėjamu atveju Konkurencijos taryba turi teisę remtis ne tik UAB „Palink“ ir tiekėjų sudarytomis sutartimis dėl Rinkodaros biudžeto, tačiau ir elektroniniais laiškais, kurie atskleidė, kad UAB „Palink“ reikalavo iš tiekėjų išnaudoti „preliminarijai“ sutartą Rinkodaros biudžetą.

(72) Atsakant į UAB „Palink“ argumentus, kad visus Konkurencijos tarybos nagrinėtus elektroninius laiškus tiekėjams siuntė viena jos darbuotoja ir jos naudojama grubesnė kalba neturėtų būti vertinama kaip atspindinti bendrą UAB „Palink“ poziciją, pažymėtina, kad UAB „Palink“ vadybininkė su tiekėjais derino klausimus dėl Rinkodaros biudžeto ir tai buvo jos funkcijų dalis. UAB „Palink“, būdama atsakinga už visų savo darbuotojų veiksmus, privalo užtikrinti, kad darbuotojai tinkamai, nepažeidžiant MPĮNVDĮ reikalavimų, atliktų savo funkcijas. Taigi, net jei MPĮNVDĮ reikalavimus pažeidžiančius veiksmus įgyvendina vienas UAB „Palink“ darbuotojas, tai nešalina UAB „Palink“ atsakomybės. Be to, iš UAB „Palink“ padalinio vadovo elektroninio laiško UAB „Palink“ vadybininkei (nutarimo (20) pastraipa) matyti, kad pats vadovas nurodė UAB „Palink“ vadybininkei „<...> *Papildomai* [Tiekėjui Nr. 6 – Konkurencijos tarybos pastaba] *pasiūlyti ilgalaikius išstatymus, kuriais būtų išnaudojamas MB <...>*“, t. y. skatino ir toliau atlikti veiksmus, kad tiekėjas išnaudotų sutartą Rinkodaros biudžetą. Tai, kad Rinkodaros biudžetas nebuvo preliminarus, o privalomas išnaudoti, patvirtina ir UAB „Palink“ padalinio vadovo naudojamos formuluotės ir išsireiškimai, kad UAB „Palink“ vadybininkė turi pasiūlyti tiekėjui priemones, kuriomis būtų išnaudojamas Rinkodaros biudžetas.

(73) Be to, neturi reikšmės UAB „Palink“ argumentas, kad [KOMERCINĖ PASLAPTIS]. Atkreiptinas dėmesys, kad būtent dėl UAB „Palink“ vadybininkės tiekėjams adresuotuose elektroniniuose laiškuose naudojamų formuluočių buvo daromas spaudimas išnaudoti Rinkodaros biudžetą iki metų galo, todėl UAB „Palink“ sutartyse su tiekėjais numatytas Rinkodaros biudžetas, įvardintas kaip preliminarus, dėl UAB „Palink“ atliekamų veiksmų tiekėjams buvo privalomas išnaudoti, nepaisant to, koks UAB „Palink“ darbuotojas, t. y. vadybininkas ar UAB „Palink“ vadovas, sudarė susitarimą dėl Rinkodaros biudžeto su tiekėju. Kaip jau minėta, bendravimas su tiekėjais buvo viena iš UAB „Palink“ vadybininkės funkcijų, kurias jai pavedė UAB „Palink“, todėl bet kuriuo atveju dėl UAB „Palink“ vadybininkės veiksmų atsako UAB „Palink“.

(74) Iš aukščiau aprašytų UAB „Palink“ veiksmų, t. y. tiekėjams siunčiamų elektroninių laišku ir juose naudojamų reikalaujamo pobūdžio formuluočių, UAB „Palink“ reikalavo iš tiekėjų einamaisiais metais išnaudoti Rinkodaros biudžetą, kuris sutartyse tik įvardintas kaip preliminarus. Neturėdamas su UAB „Palink“ vienodos derybinės galios ir bijodamas galimų pasekmių, pavyzdžiui, tiekėjo prekių asortimento mažinimo, prekių atsisakymo, negalėjimo inicijuoti pavienių akcijų, tiekėjas, atsižvelgdamas į UAB „Palink“ daromą spaudimą, vertimą, stengsis einamaisiais metais išnaudoti Rinkodaros biudžetą. Todėl UAB „Palink“ veiksmai tiekėjų atžvilgiu neatitinka MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkto, kadangi UAB „Palink“ reikalavo iš tiekėjų tiesiogiai ar netiesiogiai apmokėti dalį mažmeninės prekybos įmonės arba kartu su ja vykdomo pardavimo skatinimo išlaidų ar kitaip už jas atlyginti. UAB „Palink“ neįrodė, kad tarp jos ir tiekėjų buvo sudarytas MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyta išimčių atitinkantis susitarimas.

9. Konkurencijos tarybos įgaliojimai pareigūnais tyrimo veiksmus UAB „Palink“ naudojamose patalpose atliko vadovaudamiesi jiems MPĮNVDĮ suteikta teise

(75) UAB „Palink“ teigimu, Konkurencijos taryba pažeidimą įrodinėja medžiaga, kuri surinkta neteisėtai, viršijant MPĮNVDĮ numatytus įgaliojimus (nutarimo (36) pastraipa). Šį savo argumentą UAB „Palink“ grindžia tuo, kad elektroniniai laišškai, kuriais remiasi Konkurencijos taryba, gauti 2019 m. lapkričio 13 d. atlikus UAB „Palink“ naudojamų patalpų patikrinimo veiksmus.

⁶¹ 2019 m. gegužės 16 d. buvo priimtas įstatymas Nr. XIII-2121 „Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 3, 4, 5, 7, 8, 9, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 9¹, 9² straipsniais įstatymas“, kuris numatė Konkurencijos tarybos teisę pačiai susirinkti tyrimui reikalingus dokumentus ir kitą informaciją.

Kaip nurodo UAB „Palink“, Konkurencijos taryba neturėjo teisės įeiti į UAB „Palink“ patalpas ir atlikti elektroninių laiškų ir kitos informacijos poėmio. MPĮNVDĮ 9 straipsnio 1 dalyje nėra įtvirtinta tokia Konkurencijos tarybos teisė įeiti į ūkio subjekto patalpas. Tokia teisė įtvirtinta Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje ir šiai teisei pasinaudoti yra būtinas teismo leidimas. UAB „Palink“ taip pat atkreipė dėmesį į Konkurencijos tarybos aiškinamąjį raštą dėl Konkurencijos tarybos atliekamų patikrinimų, kuriame numatyta, kad atliekant tyrimus į patalpas galima įeiti tik su teismo leidimu.

(76) Atsakant į šiuos UAB „Palink“ argumentus, pažymėtina, kad MPĮNVDĮ 9 straipsnio 1 dalies 1 punktą numato, kad Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai, atlikdami tyrimą dėl MPĮNVDĮ pažeidimo, turi teisę peržiūrėti pažeidimo tyrimui reikalingus dokumentus (neatsižvelgdami į tai, kokioje laikmenoje jie saugomi), gauti jų kopijas ir išrašus, susipažinti su mažmeninės prekybos įmonių darbuotojų užrašais, susijusiais su darbo veikla, taip pat juos bei kompiuteriuose ir bet kokiose laikmense esančią informaciją kopijuoti. Taigi Konkurencijos taryba ne tik turi teisę reikalauti, kad dokumentus ir informaciją pateiktų pati mažmeninės prekybos įmonė (MPĮNVDĮ 9 straipsnio 1 dalies 3 punktą), tačiau šiuos dokumentus ir informaciją pati peržiūrėti ir kopijuoti mažmeninės prekybos įmonės naudojamose patalpose (MPĮNVDĮ 9 straipsnio 1 dalies 1 punktą).

(77) Patikrinimas turint teismo leidimą pagal Konkurencijos įstatymą ir dokumentų, informacijos peržiūra ir kopijavimas pagal MPĮNVDĮ yra skirtingi tyrimo veiksmai, kuriems taikomi skirtingi reikalavimai – pastarajam tyrimo veiksmui pagal MPĮNVDĮ nėra nustatyta jokių papildomų reikalavimų, kaip, pavyzdžiui, gauti išankstinį teismo leidimą. Be to, Konkurencijos tarybos aiškinamajame rašte dėl patikrinimų yra aiškiai nurodyta, kad šiuo raštu aprašomi patikrinimai dėl Konkurencijos įstatymo nuostatų pažeidimo.⁶²

(78) Kitų viešojo administravimo subjektų veiklą reglamentuojantys įstatymai taip pat įtvirtina viešojo administravimo subjektų teisę atlikti dokumentų ir kitos informacijos patikrinimus bei paėmimus neturint teismo leidimo, pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas suteikia teisę mokesčių administratoriui tikrinti mokesčių mokėtojus, Lietuvos Respublikos maisto įstatymas suteikia teisę Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai tikrinti maisto tvarkymo vietas.

(79) UAB „Palink“ teigimu, anksčiau nebuvo atliekami patikrinimai MPĮNVDĮ pažeidimu įtariamų ūkio subjektų patalpose ir reikiama informacija buvo gaunama pateikiant paklausimus, todėl ir dėl šios priežasties informacija surinkta neteisėtai.

(80) Atsakant į šiuos UAB „Palink“ argumentus, pažymėtina, kad, kaip jau minėta,⁶³ Konkurencijos tarybos teisė pačiai susirinkti tyrimui reikalingus dokumentus ir kitą informaciją įtvirtinta tik nuo 2019 m. liepos 1 d. Tyrimą pradėjus po 2019 m. liepos 1 d., Konkurencijos taryba pasinaudojo šia jai MPĮNVDĮ suteikta teise.

(81) UAB „Palink“ taip pat atkreipė dėmesį į viešai konsultacijai pateiktus MPĮNVDĮ pakeitimus, kuriais į Lietuvos teisę būtų perkeliama 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva Nr. 2019/633 dėl įmonių vienu kitoms taikomos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje (toliau – Direktyva). Kaip nurodo UAB „Palink“, šiais MPĮNVDĮ pakeitimais siūloma papildyti MPĮNVDĮ ir numatyti Konkurencijos tarybos teisę, gavus teismo leidimą, atlikti patikrinimą įmonių patalpose.

(82) Atsakant į šiuos UAB „Palink“ argumentus, pažymėtina, kad Direktyvos nuostatos tyrimo veiksmų atlikimo momentu dar nebuvo įgyvendintos, todėl nėra pagrindo jomis remtis.

(83) UAB „Palink“ atkreipė dėmesį ir į Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – Konvencija) 8 straipsnį, garantuojantį teisę į privatą ir šeimos gyvenimo gerbimą. Taip pat nurodė, kad teisė į privatumą gali būti ribojama tik tada, kai ribojimas yra aiškiai įtvirtintas įstatyme. UAB „Palink“ vertinimu, įėjimas į patalpas, kai tai nėra aiškiai įstatymuose įtvirtintos tokios teisės, pažeidžia jos teises.

⁶² Konkurencijos tarybos aiškinamasis raštas dėl Konkurencijos tarybos atliekamų patikrinimų. Prieiga per internetą: https://kt.gov.lt/uploads/documents/files/Aiskinamasis_Patikrinimai_2020-04-21.pdf.

⁶³ Nutarimo (71) pastraipa.

(84) Nėra pagrindo sutikti su šiais UAB „Palink“ argumentais dėl Konvencijos 8 straipsnio pažeidimo. Kaip nurodo ir pati UAB „Palink“, teisė į būsto ir informacijos neliečiamumą pagal Konvencijos nuostatas nėra absoliuti ir gali būti ribojama, jeigu laikomasi nustatytų sąlygų, t. y. ribojimai turi būti nustatyti įstatyme ir būtini demokratinėje visuomenėje valstybės saugumo, visuomenės saugos ar šalies ekonominės gerovės interesams, siekiant užkirsti kelią viešos tvarkos pažeidimams ar nusikaltimams, taip pat žmonių sveikatai ar moralei arba kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti.⁶⁴ Nagrinėjamu atveju Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai tyrimui reikalingą medžiagą (UAB „Palink“ tiekėjams siųstus elektroninius laiškus) surinko naudodamiesi jiems MPĮNVDĮ 9 straipsnio 1 dalies 1 punktu suteikta teisė peržiūrėti ir kopijuoti tyrimui reikalingus dokumentus ir kitą informaciją. Šiuos veiksmus, atsižvelgiant į turimų įtarimų UAB „Palink“ atžvilgiu pobūdį (nutarimo (2) pastraipa), Konkurencijos tarybos įgalioti pareigūnai galėjo atlikti tik UAB „Palink“ naudojamose patalpose.

(85) Bet kuriuo atveju Konkurencijos taryba nutarime dėl MPĮNVDĮ 9 straipsnio 1 dalies 1 punkte įtvirtintų tyrimo veiksmų atlikimo nurodė, kad nutarimas gali būti skundžiamas teismui.⁶⁵ Pagal Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – EŽTT) praktiką tokia *ex post* teisminė kontrolė yra pakankama priemonė užtikrinti, kad nebūtų pažeista ūkio subjekto teisė į patalpų neliečiamumą tuo atveju, kai nėra nustatytas reikalavimas gauti išankstinį teismo leidimą.⁶⁶ UAB „Palink“ šio Konkurencijos tarybos nutarimo atlikti tyrimo veiksmus neskundė, taip pat nepareiškė jokių prieštaravimų atliekamų tyrimo veiksmų metu ir tik vėliau vykstančiame teismo procese dėl nesusijusios informacijos šalinimo pateikė argumentus dėl teisės į patalpų ir informacijos neliečiamumą pažeidimą.

10. UAB „Palink“ taikytina atsakomybė

(86) MPĮNVDĮ 12 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad už šio įstatymo 3 straipsnio 1, 2 ir 4 dalyse nurodytus draudžiamus nesąžiningus veiksmus mažmeninės prekybos įmonėms skiriama bauda iki 120 000 eurų.

(87) MPĮNVDĮ 12 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad Konkurencijos tarybos skiriamos baudos dydis priklauso nuo pažeidimo pobūdžio, pažeidimo trukmės ir masto, atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių.

(88) Dėl UAB „Palink“ padaryto pažeidimo pobūdžio pažymėtina, kad UAB „Palink“ ir tiekėjų sutartyse įtvirtintas Rinkodaros biudžeto dydis dėl UAB „Palink“ veiksmų (spaudimo elektroniniais laiškais) tapo tiekėjams privalomas išnaudoti. Tokiu būdu UAB „Palink“ pažeidė MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkte įtvirtintą draudimą, t. y. reikalavo iš tiekėjų apmokėti dalį mažmeninės prekybos įmonės arba kartu su ja vykdomo pardavimo skatinimo išlaidų ar kitaip už jas atlyginti. Toks tiekėjo dalyvavimas pardavimo skatinimo veiksmuose, kokių reikalavo UAB „Palink“, nebūtinai galėjo atitikti tiekėjo, kaip silpnesniosios sutarties šalies, interesus, kadangi, jeigu nebūtų spaudimo iš UAB „Palink“ išnaudoti Rinkodaros biudžetą, tiekėjas būtų galėjęs laisvai planuoti prekių pardavimo skatinimo veiksmus.

(89) Kaip nustatyta tyrimo metu, MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostatas pažeidžiančios sutartys tarp UAB „Palink“ ir tiekėjų galiojo 2018 m. ir 2019 m. Atitinkamai pažeidimo trukmė sietina su sutarčių galiojimo laikotarpiu, t. y. nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d. Taigi pažeidimas truko 2 metus, o tai – vidutinis laikotarpis.

(90) Atsakant į UAB „Palink“ argumentus, kad pažeidimo trukmė turi būti skaičiuojama pagal elektroninių laiškų tiekėjams siuntimo datą, bet ne pagal sutarčių galiojimo laikotarpį, pažymėtina, kad vertinti pažeidimo trukmę pagal siunčiamų elektroninių laiškų datą būtų netinkama atsižvelgiant į tai, kad UAB „Palink“ reikalavo iš tiekėjų išnaudoti būtent metinėse sutartyse nurodyto dydžio

⁶⁴ Pavyzdžiui, EŽTT 2015 m. balandžio 2 d. sprendimas byloje Nr. 63629/10 ir 60567/10, *Vinci Construction ir GTM Génie Civile et Services prieš Prancūziją*.

⁶⁵ Bylos 9 tomas, 6–9 lapai.

⁶⁶ EŽTT 2014 m. spalio 2 d. sprendimas byloje Nr. 97/11, *Delta Pekárny AS prieš Čekijos Respubliką*.

Rinkodaros biudžeto sumą. Taigi bet kuriuo atveju Rinkodaros biudžetas buvo susietas su metinėmis UAB „Palink“ ir tiekėjų sutartimis, nepaisant to, koku konkrečiai momentu UAB „Palink“ pradėjo elektroniniais laiškais spausti tiekėjus išnaudoti sutartą Rinkodaros biudžetą. Pavyzdžiui, net jeigu tiekėjas ir yra sudaręs susitarimą dėl „preliminarijos“ pardavimo skatinimo priemonėms skiriamos metinės sumos, bet metų pabaigoje jis mažmeninės prekybos įmonės yra pradėdamas versti išnaudoti sutartą sumą, veiksmai turi būti siejami ne su elektroninio laiško išsiuntimo diena metų pabaigoje, bet su metiniu sutarties galiojimo laikotarpiu, kadangi biudžetas buvo privalomas visą sutarties galiojimo laikotarpį. Tiek sutartys, tiek UAB „Palink“ atliekami veiksmai veikiant pagal sudarytas sutartis vienas kitą papildo, todėl laikytini neatsiejama vienas nuo kito.

(91) Vertinant pažeidimo mastą atsižvelgiama į tai, kad, kaip nurodyta nutarimo (7) pastraipoje, UAB „Palink“ maisto prekes ir gėrimus tiekia [KOMERCINĖ PASLAPTIS] tiekėjai. UAB „Palink“ pažeidimą sudarančius veiksmus atliko 7 tiekėjų atžvilgiu. Atsižvelgiant į tai, pažeidimo mastas yra mažas.

(92) UAB „Palink“ nesutinka su tokiu pažeidimo masto vertinimu, kadangi, UAB „Palink“ vertinimu, jos darbuotojos konfliktas, kurio metu buvo išsiųsta UAB „Palink“ bendrai pozicijai prieštaraujanti komunikacija, buvo kilęs tik su vienu tiekėju – Tiekėju Nr. 6.

(93) Nėra pagrindo sutikti su šia UAB „Palink“ pozicija, kadangi UAB „Palink“ elektroniniais laiškais spaudė, vertė visus 7 tiekėjus išnaudoti „preliminarijai“ sutartą Rinkodaros biudžetą. Tai, kad tik Tiekėjui Nr. 6 UAB „Palink“ nurodė, kad pirkimai yra stabdomi, šios išvados nekeičia, kadangi nagrinėjamas pažeidimas yra formalaus pobūdžio, kai nėra reikalaujama nustatyti kilusių neigiamų pasekmių tiekėjams.

(94) Atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma, kai mažmeninės prekybos įmonė, padariusi pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms, padėjo Konkurencijos tarybai pažeidimo tyrimo metu, atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą (MPĮNVDĮ 12 straipsnio 7 dalis). Atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma, kai mažmeninės prekybos įmonė, kliudė atlikti pažeidimo tyrimą, tęsė pažeidimą, nepaisydami įpareigojimo jį nutraukti, jeigu buvo padaryta žala arba pažeidimas padarytas pakartotinai per metus nuo šiame įstatyme nustatytos baudos paskyrimo (MPĮNVDĮ 12 straipsnio 8 dalis).

(95) Tyrimo metu atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių nenustatyta.

(96) UAB „Palink“ teigimu, jos vieno iš padalinio vadovų veiksmai, kuriais buvo užtikrinama, kad Tiekėjas Nr. 6 nepatirtų jokios faktinės žalos, turėtų būti kvalifikuojami kaip atsakomybę lengvinanti aplinkybė.

(97) Nėra pagrindo sutikti su tokiu UAB „Palink“ vertinimu, kadangi, kaip jau minėta, nagrinėjamas pažeidimas yra formalaus pobūdžio, kai nėra reikalaujama nustatyti jokių neigiamų pasekmių tiekėjams. Atitinkamai, vadovo veiksmai negali būti laikomi atsakomybę lengvinančia aplinkybe, kadangi jie niekaip nelengvina UAB „Palink“ atsakomybės. Be to, pats UAB „Palink“ vadovas nurodė UAB „Palink“ vadybininkei „<...> *Papildomai* [Tiekėjui Nr. 6 – Konkurencijos tarybos pastaba] *pasiūlyti ilgalaikius išstatymus, kuriais būtų išnaudojamas MB <...>*“, t. y. skatino ir toliau atlikti pažeidimą sudarančius veiksmus, kad tiekėjas išnaudotų sutartą Rinkodaros biudžetą.

(98) Įvertinus aukščiau paminėtas aplinkybes, vadovaujantis MPĮNVDĮ 12 straipsnio 1 dalimi, už MPĮNVDĮ 3 straipsnio 1 dalies 8 punkte nurodytus draudžiamus nesąžiningus veiksmus mažmeninės prekybos įmonei UAB „Palink“ skirtina 78 000 (septyniasdešimt aštuonių tūkstančių) eurų pinigine bausia.

Vadovaudamasi Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 8 punktu, 10 straipsnio 6 dalies 1 punktu, 12 straipsnio 1 ir 5 dalimis,

Konkurencijos taryba nutaria:

1. Pripažinti, kad UAB „Palink“ veiksmai tiekėjų atžvilgiu reikalaujant išnaudoti pardavimo skatinimo priemonėms preliminariai sutartą sutartyse nurodyto dydžio sumą pažeidė Mažmeninės

prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 8 punkto reikalavimus.

2. Už šio nutarimo rezoliucinės dalies 1 punkte nurodytą pažeidimą UAB „Palink“ skirti 78 000 (septyniasdešimt aštuonių tūkstančių) eurų piniginę baudą.

3. Įpareigoti UAB „Palink“ per 5 darbo dienas nuo šio nutarimo rezoliucinės dalies 2 punkte nurodytos baudos sumokėjimo pranešti apie tai Konkurencijos tarybai ir pateikti tai patvirtinančius įrodymus.

Nutarimas per 30 dienų nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Vadovaujantis Mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo 12 straipsnio 9 dalimi, paskirta pinigine bauda ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo dienos, kurią šio įstatymo pažeidėjas gavo nutarimą dėl baudos skyrimo, turi būti sumokėta į valstybės biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą⁶⁷ (įmokos kodas 6920, lėšų gavėjas – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, juridinio asmens kodas – 188659752). Apskundus tokį nutarimą, bauda turi būti sumokėta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teismo sprendimo, kuriuo atmetas skundas, įsiteisėjimo dienos.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

⁶⁷ Nr. LT78 7290 0000 0013 0151 (AB „Citadele“ bankas); Nr. LT74 4010 0510 0132 4763 (Luminor Bank AB); Nr. LT05 7044 0600 0788 7175 (AB SEB bankas); Nr. LT32 7180 0000 0014 1038 (AB Šiaulių bankas); Nr. LT74 7400 0000 0872 3870 (Danske Bank A/S Lietuvos filialas); Nr. LT12 2140 0300 0268 0220 (Luminor Bank AB); Nr. LT24 7300 0101 1239 4300 (AB „Swedbank“); LT42 7230 0000 0012 0025 (UAB Medicinos bankas).